

USNESENÍ

Pacientské rady ministra zdravotnictví

ze dne 29. dubna 2020 č. 23

Ve věci přijetí usnesení pracovní skupiny Pacientské rady ministra zdravotnictví pro zdravotně-sociální pomezí ze dne 23. dubna 2020 k situaci osob se zdravotním postižením a chronickým onemocněním v souvislosti s pandemií COVID-19 a jejími dopady jako usnesení Pacientské rady ministra zdravotnictví

Pacientská rada ministra zdravotnictví (dále jen Rada)

přijímá usnesení pracovní skupiny Pacientské rady ministra zdravotnictví pro zdravotně-sociální pomezí ze dne 23. dubna 2020 k situaci osob se zdravotním postižením a chronickým onemocněním v souvislosti s pandemií COVID-19 a jejími dopady jako usnesení Rady.

Dokument je přílohou tohoto usnesení.

Usnesení bylo přijato nadpoloviční většinou všech členů Rady v poměru 23 pro, 0 proti, 2 se zdrželo.

Příloha k usnesení Pacientské rady ministra
zdravotnictví ze dne 29. dubna 2020 č. 23

**Usnesení pracovní skupiny Pacientské rady ministra zdravotnictví pro zdravotně-
sociální pomezí ze dne 23. dubna 2020 k situaci osob se zdravotním postižením
a chronickým onemocněním v souvislosti s pandemií COVID-19 a jejími dopady**

Toto usnesení vychází z:

- dopisu Národní rady osob se zdravotním postižením Ministerstvu zdravotnictví ČR ze dne 27. března 2020,
- materiálu „Poznátky a podněty k řešení situace osob pečujících v rámci neformální i formální péče o děti a další rodinné příslušníky se zdravotním postižením/vážným onemocněním“ Společnosti pro mukopolysacharidózu ze dne 2. dubna 2020,
- materiálu „Stanovisko České asociace pro vzácná onemocnění České asociace pro vzácná onemocnění“ ze dne 4. dubna 2020,
- dopisu Aliance pro individualizovanou podporu vládě ČR a jeho příloh (materiály „Aktuální potřeby osob se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním v době COVID-19 – Závěry šetření“, „Opatření ke zmírnění dopadů pandemie a následných opatření vlády na osoby se zdravotním postižením a pečující o osoby se zdravotním postižením“) ze dne 9. dubna 2020.

Osoby se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním se v posledních týdnech potýkají s výpadky péče, a to jak sociální, tak i zdravotní. Dopad, který to na ně má, není srovnatelný s dopady na zdravou část populace, tito lidé se bez adekvátní péče neobejdou.

Ony samy nebo jejich blízcí se potýkají zejm. s:

- s nedostupnými zdravotními službami či odloženou zdravotní péčí (vč. léčby bolestí, které zdravotní postižení provázejí, výrazného zhoršení zdravotního stavu nebo stagnaci dříve se zlepšujícího stavu, což může být alarmujícím ohrožením jejich dalšího vývoje);
- nedostupnými či omezeně dostupnými sociálními službami (zejm. oblast začlenění, uplatnění, denní a odlehčovací péče, osobní asistence a pečovatelské služby, rané péče);
- sníženou soběstačností kvůli omezením (např. nemožnost odezírat, nákupu nezbytného s ohledem na riziko nákazy);

- zhoršením ekonomické situace a nejistotou do budoucna (např. zvýšená péče o osoby se zdravotním postižením nebo chronickým onemocněním kvůli výpadkům služeb, nucené přerušení výkonu práce kvůli riziku zavlečení nákazy domů);
- dopady na psychiku a duševní stav (např. izolace a frustrace z výpadku služeb, naopak strach z nákazy při využívání fungujících služeb, strach z výpadku pečujících, změny v režimu u závažných zdravotních postižení vedoucí k možným změnám chování a zhoršení zdravotního stavu).

Proto považujeme za klíčové soustředit se nyní na následující oblasti a **s urgencí doporučujeme přijmout tyto kroky:**

- sběr dat a informací o potřebách osob se zdravotním postižením vč. v domácí péči a jejich pečujících ve spolupráci s patientskými organizacemi;
- odborná koordinace podpory a péče pro osoby se zdravotním postižením a pro pečující (pro udržení péče o osoby se zdravotním postižením i při výpadku podpory formální a neformální péče, pozastavení poskytování některých sociálních a zdravotních služeb a uzavření školských zařízení);
- krizová intervence osobám, na které má pandemie a návazná opatření akutní devastační dopady (v rámci činnosti kontaktního místa zabezpečení kapacity krizové intervence do domácnosti pečující o osobu se zdravotním postižením, kde hrozí kolaps péče v souvislosti se zátěžemi pandemie COVID-19);
 - mobilní skupiny připravené zastoupit pečující v případě jejich nakažení koronavirem, pokud je to vzhledem k situaci osoby, o níž bylo pečováno, nutné. V rámci podpory poskytovatelů sociálních služeb neprodleně řešit přípravu osob povinných na základě usnesení vlády nastoupit k výkonu práce u poskytovatelů sociálních služeb do mobilních skupin. Zajistit jejich seznámení s prostředím daného poskytovatele, připravit je na možnost nasazení při uzavření celého objektu poskytovatele, zajistit podmínky při rozsáhlém onemocnění profesionálních pracovníků poskytovatele ad.;
 - kapacity, které jsou z rozhodnutí příslušných orgánů budovány v krajích pro oddělenou péči o nemocné COVID-19 z prostředí sociálních služeb, rozšířit a určit i pro umístění nemocných osob s těžkým zdravotním postižením/onemocněním původně využívajících péči osob blízkých;
- koordinace dobrovolnické pomoci osobám se zdravotním postižením a odlehčení pečujícím;

- pravidelné testování rizikových osob (se zdravotním postižením) a pečujících;
- ochrana (OOP, příp. dezinfekce) pro osoby se zdravotním postižením (vč. individualizace, např. děti, onemocnění s projevy v obličeji), pečující, osobní asistenty a profese, které se na pravidelné léčbě pacientů se vzácnou nemocí podílejí, edukační materiál o způsobech zacházení s OOP pro neformální pečující
- pravidelně poskytovaná léčba a další zdravotní péče o ohrožené pacienty mimo nemocnice pro všechny případy, kdy je to možné: praktickými lékaři, agenturami domácí péče a dalšími způsoby;
- dostupnost pravidelné lékařské péče (vč. nezbytné pravidelné prevence), vč. pravidelných terapií osob se zdravotním postižením, životně důležitých léčiv a prostředků zdravotnické techniky (zdravotnických prostředků, zdravotnického materiálu) pro osoby se zdravotním postižením a pečující;
- specifické zacházení (určení zdravotnických zařízení k zabezpečení léčby osob s nestandardním chováním, mj. osoby s PAS kombinovaným s dalším mentálním postižením, léčba nákazy COVID-19 u osob se zdravotním postižením s podporou lékařem v domácím ošetřování, zdravotnická záchranná služba, lékaři urgentního příjmu a lékaři v nemocnicích respektují specifické potřeby pacientů se vzácným onemocněním).
- psychosociální podpora pro osoby se zdravotním postižením (zejm. co se týče stavů úzkosti až po stavy agrese), pečující;
- dostupnost sociálních služeb a asistence, vč. personálního zajištění, zejm. otevření primárních respitních služeb, denních/týdenních stacionářů, služeb pro rodiny s dětmi, dodatečné financování v sociálních službách a jeho zacílení;
- kompensace příjmů pečujících formou ošetřovného člena rodiny ve výši 100%, kompenzace výpadků nepravidelných příjmů, dostupnost pomoci v hmotné nouzi, a to při akutním výpadku příjmů bez náhrady, zabezpečení finanční podpory pečujícím.

Dopady pandemie COVID-19 a potřeba je řešit však budou trvat i do budoucna. Apelujeme proto na to, aby co nejdříve vzniklo fungující fórum, na němž bude probíhat spolupráce Ministerstva zdravotnictví, Ministerstva práce a sociálních věcí, dalších relevantních ministerstev, a dalších zúčastněných stran. Tím by měla být nově vzniklá mezirezortní pracovní skupina, kde budou zastoupeny rezorty, ale i odborná veřejnost a další relevantní aktéři.

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Palackého náměstí 4, 128 01 Praha 1
tel./fax: +420 224 972 575, e-mail: propacienty@mzcr.cz, www.mzcr.cz